

Informatie

Strategie Nationale Veiligheid

Wat is de strategie nationale veiligheid?

Met de strategie nationale veiligheid legt de overheid verschillende typen rampen of crises langs eenzelfde meetlat. Zij kijkt daarbij naar de waarschijnlijkheid dat een bepaalde crisis zich zal voordoen, hoe groot de impact van de crisis is als deze zich voordoet en wat daar aan te doen is. In andere woorden: “Wat komt er op Nederland af, hoe erg is dat en wat kunnen we daar aan doen?”. Door jaarlijks verschillende scenario's te beoordelen op kans en effect krijgt de overheid steeds beter zicht op risico's en kan ze gericht bepalen waar prioriteiten gesteld moeten worden ten aanzien van de inzet van mensen en middelen. De strategie nationale veiligheid is het instrument waarmee de overheid aan risicomanagement doet.

Waarom hebben we een strategie nationale veiligheid?

Met de strategie nationale veiligheid wil het kabinet voorkomen dat de Nederlandse maatschappij ontwricht raakt als gevolg van een ramp of crisis. Daarnaast wil het kabinet dat wanneer een ramp of crisis zich toch voordoet we daar zo goed mogelijk op kunnen reageren. Het doel van de strategie nationale veiligheid is om integraal, systematisch en periodiek na te gaan welke rampen of crises zich kunnen voordoen en welke impact ze kunnen hebben op de maatschappij. Vanwege de integrale opzet en de dwarsverbanden die gelegd kunnen worden, krijgt de overheid goed zicht op de waarschijnlijkheid en de ernst van de dreigingen ten opzichte van elkaar. Daarnaast stellen de uitkomsten van de strategie nationale veiligheid ons in staat om prioriteiten te stellen in de aanpak van dreigingen.

Wie is de opdrachtgever van de uitwerking van de strategie nationale veiligheid?

Het kabinet is opdrachtgever van de uitwerking van de strategie nationale veiligheid. De ministerraad krijgt jaarlijks een overzicht van de risico's die Nederland bedreigen en op basis daarvan een advies voor eventueel te nemen maatregelen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor de uitvoering van de strategie. De uitvoering gebeurt in samenwerking met de andere ministeries, decentrale overheden, het bedrijfsleven, kennisinstituten en planbureaus.

Waar richt de strategie nationale veiligheid zich op?

In 2007 en 2008 zijn klimaatverandering, energievoorzieningszekerheid, ICT, polarisatie/radicalisering, verwevenheid onderen bovenwereld en grootschalige ongevallen als thema's geselecteerd. Op deze zes thema's zijn risico's voor de nationale veiligheid geïdentificeerd en vervolgens zijn hierop in totaal

33 risicoscenario's opgesteld. In 2009 wordt de strategie nationale veiligheid toegepast op de nieuwe thema's schaarste, economische crisis en terrorisme. Ook wordt de scenario'set uitgebreid op de huidige thema's ICT en grootschalige ongevallen.

Hoe ziet de uitwerking van de strategie nationale veiligheid er uit?

Aan het begin van de jaarlijkse cyclus van de uitvoering van de strategie nationale veiligheid worden mogelijk uit te werken scenario's geïdentificeerd en wordt in de interdepartementale Stuurgroep Nationale Veiligheid beslist welke scenario's daadwerkelijk worden uitgewerkt. Hierna worden de scenario's uitgewerkt en beoordeeld door een werkgroep van experts, wat leidt tot de “nationale risicobeoordeling”. De werkgroep wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van het meest betrokken vakdepartement. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties levert een secretaris ter ondersteuning van het traject. Op basis van de risicobeoordeling wordt een capaciteitanalyse doorlopen door een (mogelijk - gedeeltelijk - anders samengestelde) werkgroep van experts. In die capaciteitanalyse wordt bekeken of we beschikken over voldoende capaciteiten (mensen, materieel, kennis, vaardigheden, afspraken) om de dreiging het hoofd te bieden en welke capaciteiten versterkt zouden moeten worden. Ten slotte wordt een rapportage opgesteld ten behoeve van de minister-raad, waarin de risicobeoordelingen uitgewerkt zijn en capaciteiten geagendeerd worden. De ministerraad beslist uiteindelijk welke capaciteiten versterkt worden.

Wat is de methodiek van de strategie nationale veiligheid?

De leidraad methode van de strategie nationale veiligheid, “Werken met scenario's, risicobeoordeling en capaciteiten”, beschrijft de manier waarop binnen de strategie de scenario-ontwikkeling, nationale risicobeoordeling en capaciteitanalyse worden ingevuld. Deze methode is in principe toepasbaar op alle dreigingen en gevaren en zodoende geschikt voor een *all hazard* aanpak van nationale veiligheid. De methode biedt een handvat voor een uniforme risico-beoordeling, waarbij het risico wordt bepaald door zowel de waarschijnlijkheid dat het scenario binnen een periode van vijf jaar plaatsvindt als het effect op vijf vitale belangen (territoriale veiligheid, fysieke veiligheid, economische veiligheid, ecologische veiligheid en sociale en politieke stabiliteit). Daarnaast biedt de methode een handvat voor de aansluitende capaciteitanalyse en agendering.

Wat zijn de resultaten van de strategie nationale veiligheid?

De strategie nationale veiligheid biedt inzicht in de aard en omvang van een aantal risico's die ons land bedreigen (zie onderstaand risicodiagram). De resultaten van de strategie nationale veiligheid wijzen uit dat (van de nu uitgewerkte dreigingen) griepvloed de grootste dreiging is voor Nederland, conform actuele ontwikkelingen met betrekking tot de Nieuwe Influenza A. De risicobeoordeling uit 2007-2008 gaf aan dat er een redelijke kans was dat een griepvloed (wereldwijd) zou uitbreken en dat de impact op de Nederlandse samenleving groot zou zijn. Ook beïnvloeding van het openbaar bestuur heeft een vrij hoge waarschijnlijkheid en ernstige gevolgen voor de Nederlandse samenleving. Bij een grote overstroming zijn de gevolgen catastrofaal, maar de kans dat dit gebeurt is klein. De beschreven dreigingen op bijvoorbeeld het gebied van polarisatie en radicalisering zijn waarschijnlijker maar hebben een veel minder grote impact op de maatschappij. De komende jaren worden meer dreigingen meegenomen in de uitwerking van de strategie nationale veiligheid, waardoor die een breder inzicht zal geven in de dreigingen voor ons land. Verder blijkt uit diverse scenario's dat overheid, burgers en

bedrijven nog niet altijd even goed zijn voorbereid, ondanks alle inspanningen en werkzaamheden op het gebied van veiligheid. Zo nemen de overheid en het bedrijfsleven op basis van de uitkomsten van de strategie extra maatregelen op het terrein van continuïteit bij een griepvloed en ICT- en energie-uitval. Een andere belangrijke conclusie is dat zelfredzaamheid de impact van veel rampen en crises kan verminderen en dat burgers en bedrijven zelf in staat moeten zijn om zich de eerste dagen te helpen. De komende periode zal de overheid burgers en bedrijven gericht informeren over maatregelen om zelfredzaamheid te vergroten.

Waar kan ik meer informatie krijgen over de strategie nationale veiligheid?

De strategie nationale veiligheid met onderliggende scenario's en de voortgangsbrief zijn te vinden op de website www.nationale-veiligheid.nl. Voor meer informatie of vragen kunt u contact opnemen met het secretariaat van het programma Dreigingen en Capaciteiten van de directie Nationale Veiligheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: (070) 426 6759.

EDO = ergst denkbare overstroming; DR14 = dijkkring 14
 Scenario's uitgewerkt in 2007-2008 zijn in blauw gedrukt

Het risicodiagram, met op de verticale as impact en op de horizontale as waarschijnlijkheid